

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАЛМИЯ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ

КАРАР

“24” сентябрь 2020 ел

Калмия авылы

№8

**Калмия авыл жирлеге Башкарма
комитеты Житәкчесе һәм Башкарма
комитеты вазыйфай затлары тарафыннан
гражданның мөрәжәгатьләрен карау
буенча эш тәртибен раслау турында**

«Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданның мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Калмия авыл жирлеге Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Калмия авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибен расларга (алга таба – тәртип).
2. Калмия авыл жирлегенә жирле үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча әлеге тәртибкә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.
3. Гражданның мөрәжәгате буенча эш оештыруны, аларны үз вакытында карауны һәм үтәлешен контрольдә тоту тотуны Калмия авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесенә (башлыгына) йөкләргә.
4. Жаваплы затларны билгеләргә:
- гражданның мөрәжәгатьләрен, шул исәптән шәхси кабул итү вакытында кәргән, авыл жирлеге жирле үзидәрә органнарына почта элемтәсе, электрон документ әйләнеше системасы, муниципаль районның интернет-кабул итү бүлмәсе аша язмача килгән гражданның мөрәжәгатьләрен үз вакытында теркәү, гражданның язма мөрәжәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларның үтәлешен контрольдә тоту буенча вазыйфай бурычлары нигезендә Калмия авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Мөхәмәтдинова Розалия Гыйльметдин кызын.
5. Калмия авыл жире үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен үз вакытында теркәү, шулай ук мөрәжәгатьләрен үз вакытында каралуын һәм үтәлешен контрольдә тоту өчен өчен жаваплы затларны билгеләргә.
6. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
7. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгында калдырам.

Калмия авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе

Р.Ә.Гарипов

Калмия авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Калмия авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданнар мөрәжәгатьләрен карауның һәм шәхси кабул итүнең әлеге тәртибе (алга таба – тәртип) «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге тәртип белән Россия Федерациясе гражданының (алга таба – граждан) Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе белән беркетелгән жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү хокукын гамәлгә ашыруга бәйле хокукый мөнәсәбәтләр жайга салына, шулай ук Калмия авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары (алга таба – орган һәм вазыйфай затлар) тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе билгеләнә.

2. Әлеге нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр

2.1. Граждан мөрәжәгате (алга таба – мөрәжәгать) – жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә яисә электрон документ формасында жибәрелгән тәкъдим, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның дәүләт органына, жирле үзидарә органына телдән мөрәжәгате;

2.2. тәкъдим – гражданның законнарны һәм башка норматив хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, ижтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, дәүләт һәм жәмгыять эшчәнлегенә социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча рекомендациясе;

2.3. гариза – гражданның аның конституция хокукларын һәм ирекләрен яки башка затларның конституция хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында үтенече, яисә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар эшендәге житешсезлекләр турында хәбәр итү, яисә күрсәтелгән органнарның һәм вазыйфай затларның эшчәнлегенә тәнкыйть;

2.4. шикаять – гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законль мәнфәгатьләрен яисә башка затларның хокукларын, ирекләрен яки законль мәнфәгатьләрен торгызу яисә яклау турында үтенече;

2.5. вазыйфай зат – хакимият вәкиле функцияләрен даими, вакытлыча яисә махсус вәкаләт буенча башкаручы яисә жирле үзидарә органында оештыру - идарә итү, административ - хужалык функцияләрен башкаручы зат.

2.6. коллектив мөрәжәгать дигәндә ике яки аннан күбрәк гражданның, гражданның, шул исәптән юридик затлар берләшмәләре мөрәжәгәте, шулай ук тавыш бирү яки митингта яисә жыелышта катнашучыларның имзаларын жыю юлы белән кабул ителгән мөрәжәгать аңлашыла.

3. Гражданның язма рәвештә язылган мөрәжәгатьләре

3.1. Гражданның язмача мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаят рәвешендә керә.

3.2. Гражданның язма рәвештә бәян ителгән мөрәжәгәте мөрәжәгать жибәрелә торган жирле үзидарә органының исемен һәм адресын яисә тиешле вазыйфай затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятнең асылын бәян итүне, үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысын – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгәтне яңадан адреслау турында хәбәрнамәне, шәхси имзаны һәм датаны үз эченә алырга тиеш.

3.3. Органга яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгать законнарда һәм әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш. Мөрәжәгәттә граждан үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресын, мөрәжәгәтне яңадан адреслау турында хәбәрнамәне мәжбүри рәвештә күрсәтә. Граждан мондый мөрәжәгәткә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә хокуклы.

3.4. Гражданның тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятләр белән Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яки Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телендә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданның тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятләренә жавап мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

3.5. Аларны хәл итү орган компетенциясенә керми торган мәсьәләләргә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр, аларны теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгәттә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка, мөрәжәгать жибәргән гражданга мөрәжәгәтне яңадан адреслау турында хәбәр итеп, әлеге тәртипнең 1.5 пункттында күрсәтелгән очрактан тыш, жибәрелә. Шулай ук вакытта хәбәрнамәнең текстында Федераль законның тиешле статьясына сылтама булырга тиеш.

3.6. Язма мөрәжәгәттә куелган мәсьәләләргә хәл итү берничә орган яисә вазыйфай зат компетенциясенә керсә, мөрәжәгәтнең күчәрмәсе теркәлгәннән соң жиде көн эчендә тиешле органнарга яисә тиешле вазыйфай затларга жибәрелә.

3.7. Карарына яисә гамәл кылуына (гамәл кылмавына) дөгъва белдерелгән органга яисә вазыйфай затка шикаятне карауга жибәрү тыела.

3.8. Әлеге тыюга бәйле рәвештә, шикаятъне мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган органга яисә вазыйфаи затка жиберү мөмкин түгел, шикаятъ тиешле карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) билгеләнгән тәртиптә судка шикаятъ бирү хокукын аңлатып, гражданга кире кайтарыла.

3.9. Язма мөрәжәгатъ тексты тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятънең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатъкә жавап бирелми һәм ул аларның компетенциясе нигезендә органга яисә вазыйфаи затка каралуга жиберелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатъне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгатъ жибергән гражданга хәбәр ителә.

3.10. Мөрәжәгатъ жибергән гражданның фамилиясе яки жавап жиберелергә тиешле почта адресы булмаган язма мөрәжәгатъкә жавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатътә эзерләнгән торган, эшләнгән торган яисә башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгатъ теркәлергә һәм органга компетенциясе нигезендә жиберелергә тиеш.

3.11. Гражданның органның вазыйфаи затларына шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәжәгатъ итәргә хокуклы.

3.12. Суд карарына шикаятъ белдерелә торган мөрәжәгатъ, теркәлгән көннән жиде көн эчендә, әлеге суд карарына шикаятъ бирү тәртибен аңлатып, мөрәжәгатъ жибергән гражданга кире кайтарыла.

3.13. Әгәр кергән мөрәжәгатътә әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булса, ул анда куелган сорауларның асылы буенча жавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатъ жибергән гражданга мөрәжәгатъ итү хокукын явыз ният белән кулланырга юл куймау турында хәбәр ителә.

3.14. Гражданның язма мөрәжәгатендә элегрәк жиберелгән мөрәжәгатъләргә бәйле рәвештә, аңа асылы буенча берничә тапкыр язма жаваплар бирелгән сорау булган, шул ук вакытта мөрәжәгатътә яңа дәлилләр яки хәлләр китерелмәгән очракта, күрсәтелгән мөрәжәгатъ һәм элек жиберелгән мөрәжәгатъләр бер үк вазыйфаи затка берничә тапкыр юнәлтелгән шартта, вазыйфаи зат чираттагы мөрәжәгатънең нигезсезлегенә һәм әлеге мәсьәлә буенча граждан белән язылышуну туктату турында карар кабул итәргә хокуклы. Бу карар турында мөрәжәгатъ жибергән гражданга хәбәр ителә.

3.14.1 Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә органның рәсми сайтында 3.3 пункты нигезендә урнаштырылган сорауны үз эченә алган мөрәжәгатъ кергән очракта, мөрәжәгатъне теркәгән көннән жиде көн эчендә мөрәжәгатъне жибергән гражданга Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мөрәжәгатътә куелган сорауга жавап урнаштырылган рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, шул ук вакытта суд карарына шикаятъ белдерелгән мөрәжәгатъ кире кайтарылмый.

3.15. Мөрәжәгатътә куелган мәсьәләнең асылы буенча жавап дәүләт яки Федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне игълан итмичә бирелергә мөмкин булмаган очракта, мөрәжәгатъ жибергән гражданга әлеге мәгълүматларны хәбәр итү мөмкин булмауга бәйле

рәвештә, анда куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

4. Гражданның язмача мөрәҗәгатьләрен кабул итү, теркәү һәм исәпкә алу

4.1. Почта җибәрүләрендә булырга мөмкин шартлаткыч, агулы һәм башка куркыныч әйберләргә үз вакытында ачыклау һәм йогышсызландыру максатында, аларны тышкы яктан карау үткәрелә. Мондый әйберләр ачыкланган яки аларның булуына шик туган очракта, почта җибәрүләре белән алга таба һәр эш кичекмәстән туктатыла һәм куркынычсызлык органының тиешле бүлекчәсә белгече чакырыла. Белгеч чакыртыу белән бер үк вакытта почта җибәрүләрен мәҗбүри изоляцияләп, куркынычсызлык чаралары да күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинаятьләргә кылу куркынычы булган язма мөрәҗәгатьләргә алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә файдаланылырга мөмкин булган эзләргә саклау өчен чаралар күрелә.

4.2. Язма мөрәҗәгатьләргә кабул иткәндә, аларның адресларының дөрөслеге тикшерелә. Билгеләнеше буенча китерелмәгән хатлар ачылмаган хәлдә кичекмәстән элементта почта предприятиесенә адресатка җибәрү өчен кире кайтарыла.

Конвертларны ачканда, аларда хат һәм конвертка теркәлгән документлар (ертылган документлар беркетелә) тикшерелә, кергән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсә, пенсия танымлыгы һ.б., шулай ук фотографиялар һәм хатка башка кушымталар) хат текстының алдына скрепка белән беркетелә. Кушымта яки хат текстының юклыгы ачыкланган очракта, конвертка текрәлә торган белешмә төзелә һәм бу хакта гражданды хәбәр ителә.

4.3. Барлык язма мөрәҗәгатьләр органга яисә вазыйфай затка кергән көннән өч көн эчендә теркәлә. Һәр мөрәҗәгатькә тәртип буенча теркәү номеры бирелә. Һәр яңа календарь елында яңадан кергән мөрәҗәгатьләргә нумерациясә беренче номердан башлана.

4.4. Кәгазьдә кергән язма мөрәҗәгатьләр мәҗбүри рәвештә сканерлана һәм электрон документ әйләнеше системасына йөкләнә.

4.5. Гражданның шикаятендә күрсәтелгән белешмәләр ахыргы карарны чыгару өчен җитәрлек булмаганда, гамәлләргә шикаят белдерелә торган учреждениедән яки заттан тикшерү материаллары, карар кабул итүнең нигезлегенә турында бәяләмә белән соратып алына.

4.6. Әгәр барлык сораулар каралса, алар буенча тиешле чаралар күрелсә һәм гамәлдәгә законнардагы туры килә торган тулы җаваплар бирелсә, гражданның хатлары хәл ителгән дип санала.

4.7. Башкаручы тарафыннан эзерләнгән мөрәҗәгатькә җавап проекты орган җитәкчесенә яки компетенцияләргә нигезендә мөрәҗәгатьләргә җавапларны имзаларга вәкаләтле затларга кул куюга тапшырыла. Башкаручы (кул куйган затлар белән бер үк вакытта) җавапларның эчтәлегенә, ачыклыгы һәм төгәллегенә, норматив актларга сылтаманың дөрөслегенә өчен җаваплылыкка ия.

4.8. Органның вазыйфай затлары:

а) мөрәҗәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны тәэмин итәләр, кирәк булган очракта - мөрәҗәгать җибәргән гражданны катнашында;

б) мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны башка дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затлардан, шул исәптән электрон формада соратып алалар, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш;

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрәләр;

г) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, әлеге тәртипнең 1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11 пунктларында күрсәтелгән очраклардан тыш, язма жаваплар бирәләр;

д) гражданга аның мөрәжәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен жибәрү турында хәбәр итәләр.

4.9. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәбәр итү рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфаи затка язма мөрәжәгать жибәрү мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

4.10. Гражданның язмача мөрәжәгатьләре теркәү көненнән 30 көн эчендә карала.

4.11. Мөрәжәгатьләренә карау срогы башлану дип аларны теркәү көне санала. Мөрәжәгатьләренә карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына жавапка имза кую датасы санала.

4.12. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатьләр буенча карарлар чикләнгән файдаланудагы хезмәт мәгълүматына керә алмый.

4.13. Язма мөрәжәгатькә жавап орган житәкчесе тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә имзалана. Жавап граждан күрсәткән адреска жибәрелә.

Мөрәжәгатькә жавап электрон документ формасында мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча һәм язма формада кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча язма формада жибәрелә.

Моннан тыш, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылган тәкъдимне, гаризаны яки шикаятьне үз эченә алган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына карата шикаять белдерелә торган мөрәжәгатькә жавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә органның рәсми сайтында әлеге тәртипнең 4.11 пункты таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

5. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләрү тәртибе

5.1. Коррупциягә каршы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән орган житәкчесенә тапшырыла.

Житәкче резолюцияләр куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

5.2. Карары яки гамэл кылуы (кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булып торган органга яисә вазыйфай затка мөрәжәгать жибәрелми.

5.3. Мөрәжәгатьтә әзерләне торган, эшләне торган яисә башкарылган хокукка каршы гамэл, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгать теркәлә һәм органга компетенциясе нигезендә жибәрелә.

5.4. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәр тарафыннан муниципаль хезмәт белән бәйле вазыйфаларны, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү, шулай ук хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәмәү, муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык, мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка коррупцион хокук бозулар кылу ихтималы турында мәгълүматлар булса, орган житәкчесе кадрлар хезмәтенә коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча бүлекчәсе вазыйфай затының (коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча эш өчен җаваплы вазыйфай затларның) доклад язмасы нигезендә мөрәжәгатьтә баян ителгән фактларга карата тикшерү үткәрүнең максатчанлыгы турында карар кабул итә. Әлеге тикшерү хезмәт тәртибе таләпләрен (муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне үтәү, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәү) үтәүне тикшерү булып тора һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданныр һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан бирелә торган мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү турында нигезләмәгә таянып үткәрелә.

5.5. Мөрәжәгатьтә баян ителгән фактларны оператив-әзләү чараларын үткәрү юлы белән тикшерү зарур булса, мөрәжәгатьне карау барышында оператив-әзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле дәүләт органнарына запрос жибәрелә.

5.6. Вәкаләтле органга кергән коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгәте әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш.

5.7. Мөрәжәгатьтә куелган барлык сораулар буенча гражданныгә җавап жибәргәннән соң, мөрәжәгать контрольдән алына.

6. Гражданнырны шәхси кабул итүне оештыру

6.1 Гражданнырны шәхси кабул итү Калмия авыл жирлегә Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасары тарафыннан үткәрелә.

6.2 Кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнырны кабул итү өчен җаваплы вазыйфай затларның элементә телефоннары турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чаралары аша гражданнырга житкерелә һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндә Калмия авыл жирлегенә рәсми сайтында урнаштырыла. Әлеге мәгълүмат шулай ук Калмия авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

6.3. Гражданнырны кабул итүне теркәү һәм исәпкә алуны органның оештыру эшләре бүлегенә әйдәп баручы белгече вазыйфай бурычлары нигезендә

гражданнарны кабул итүне исәпкә алу журналында (1 нче кушымта) алып бара. Телдән мөрәжәгатьләрнең эчтәлегенә гражданның шәхси кабул итү карточкасына (2 нче кушымта) кертелә, ул гражданны кабул итү датасы, аның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы – булганда), аның яшәү урыны, кабул итүне алып баручы вазыйфаи (вәкаләтле) затның фамилиясе, телдән мөрәжәгатьнең эчтәлегенә һәм аның буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүматларны үз эченә алырга тиеш. Күрсәтелгән реквизитлар башка кирәкле мәгълүматлар белән тулыландырылырга мөмкин.

6.4. Шәхси кабул итү вакытында граждан шәхесен таныкларчы документны күрсәтә. Граждан мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгате аноним буларак карала.

6.5. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи (яки вәкаләтле) зат гражданны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенә асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык булса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, мөрәжәгатькә җавап граждан ризалыгы белән шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданны шәхси кабул итү карточкасында языла һәм граждан имзасы белән раслана. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

Әгәр мөрәжәгатьтә хәл ителешенә компетенциягә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңлатма бирелә: аңа кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәк.

Әгәр гражданга элек мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьне алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

6.6. Вазыйфаи затлар гражданнарны шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча башка жирле үзидарә органнарына, предприятиеләргә, учреждениеләргә яки оешмаларга мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның җитәкчеләре һәм хезмәткәрләре аларга ярдәм күрсәтергә бурычлы: кирәкле белешмә һәм мәгълүмати материаллар (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиеш булмаган мәгълүматлардан тыш) тапшырырга, квалификацияле консультациялар, элемент белән тәэмин итәргә, кабул итү өчен хезмәткәрләргә җибәрергә һ.б.

6.7. Граждан кабул итү бүлмәсендә әйләнә-тирәдәгеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыручы гамәлләр кылган очракта, кабул итүне алып баручы вазыйфаи (яисә вәкаләтле) зат Россия Федерациясе законнары нигезендә тиешле чаралар күрә. Кирәк булганда, эчке эшләр органнары һәм ашыгыч медицина ярдәме хезмәткәрләре чакырыла.

6.8. Органнарда гражданнарны шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-ананың берсе, уллыка алуучылар, опекун яки попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Герое, сугыш хәрәкәтләре ветераннары;

3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасыннан затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм мондый балаларның хокукларын һәм

законлы мәнфәгатьләрен тәмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать иткән вәкилләр;

4) кабул итүгә өч яшькә кадәрге балалар белән килгән гражданныр.

6.9. Шәхси кабул итү вакытында 1-4 пунктларда күрсәтелгән гражданныр беренче чиратта шәхси кабул итү хокукын раслаучы документны күрсәтәләр.

6.10. Органныр житәкчеләре беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукы булган гражданнырның өстәмә категорияләрен билгели алалар.

6.11. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына бер үк вакытта берничә гражданныр булса, күрсәтелгән гражданнырны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килүе тәртибендә гамәлгә ашырыла.

7. Мөрәжәгатьләр белән эшләү торышын тикшерү һәм аларны карауны контрольдә тоту. Мөрәжәгатьләрдә булган мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

7.1. Органныр һәм вазыйфаи затлар үз компетенциясе чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенәң үтәләшен контрольдә тоталар, кергән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлайлар, гражданнырның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

7.2. Барлык язмага мөрәжәгатьләр, шулай ук гражданнырны шәхси кабул итү вакытындагы мөрәжәгатьләр үтәлү сроклары буенча контрольдә булырга тиеш, аларны карау нәтижеләре турында авторга жавап бирү яки тиешле орган яисә вазыйфаи зат запросы буенча мәгълүмат бирү таләп ителә.

7.3. Турыдан-туры контроль буенча эш Калмия авыл жирлегә Башкарма комитеты житәкчесенә йөкләнә.

Мондый контрольне гамәлгә ашыручы затлар хокуклы:

а) башкаручылардан һәм аларның турыдан-туры житәкчеләреннән мөрәжәгатьләрне карау барышы турында кирәкле мәгълүматларны соратып алырга;

б) билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьләрне карау торышын чагылдыручы материаллар белән танышырга;

в) тиешле вазыйфаи затларга мөрәжәгатьләрне карауны тикшерү барышында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү буенча тәкъдимнәр кертергә.

7.4. Гражданнырның мөрәжәгатьләре керүгә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатында, еллык хисапны эзерләгәндә гражданнырдан кергән мөрәжәгатьләргә гомумиләштерү һәм анализ ясала. Күрсәтелгән анализда кергән, бүтән адрес белән жибәрелгән һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең, электрон документ формасында мөрәжәгатьләрнең саны турында, шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданныр саны, гражданнырны шәхси кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәжәгатьләр тематикасы турында мәгълүмат булырга тиеш.

7.5. Мөрәжәгатьләр белән эшләүнең торышы (гражданнырдан кергән мөрәжәгатьләргә анализ) Калмия авыл жирлегә Башкарма комитеты житәкчесенәң еллык хисабында чагыла һәм бирелгән форма буенча Интернет челтәрендә Калмия авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырыла (3 нче кушымта).

Гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау буенча эш тәртибенә
1 нче кушымта

Гражданнарны кабул итүне теркәү журналы

№	ФИАи, туган елы	Эш урыны	Адресы, телефон номеры	Сорауның эчтәлегә	Искәрмә

КАЛМИЯ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КИЛҮЧЕНЕҢ ШӘХСИ КАРТОЧКАСЫ

ФИИи _____

Яшәу урыны _____

Социаль хәле _____

Ташламалы состав _____

Мөрәжәгать итү датасы «__» _____ 202__ ел, журналда теркәү номеры _____

Сорау темасы _____

Өлеге сорау буенча беренче тапкыр, кабат мөрәжәгать итә _____

(кирәкчесенә астына сызарга, әгәр мөрәжәгать кабатланса, алдагы мөрәжәгатьнең датасын күрсәтергә)

Сорауның кыскача эчтәлеге _____

_____
_____
_____
_____

Житәкченең күрсәтмәләре _____

_____
_____
_____

Мөрәжәгать буенча нәтижеләр _____

_____
_____

Өңгәмәне алып барды _____

Телдән жавапка риза _____

«__» _____ 202__ ел

_____
(имза)

Гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау буенча эш тәртибенә
3 нче кушымта

Калмия авыл җирлеге Башкарма комитетында
гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү турында
статистик мәгълүматлар

Мәгълүмат исеме	Цифрлы мәгълүматлар	
	_____ ел	_____ ел
Барлык кәргән мөрәжәгатьләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (Интернет, электрон почта)		
Шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителде:		
Контрольгә алынды		
Уңай хәл ителде		
Урынга чыгу белән тикшерелде		